

EUROPOS
KOMISIJA

Strasbūras, 2024 10 08
COM(2024) 671 final

2024/0248 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl tapatybės kortelėmis grindžiamų skaitmeninių kelionės kredencialų išdavimo ir jų
techninių standartų**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2024) 671 final} - {SWD(2024) 672 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB¹ nustatyta, kad Sąjungos piliečiai gali naudotis savo teise laisvai judėti ir gyventi šalyje naudodamiesi tapatybės kortelėmis ir pasais. Šie kelionės dokumentai yra didelio saugumo fiziniai dokumentai, gaminami remiantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) specifikacijomis. Juose yra bekontaktė laikmena (lustas), kurioje yra turėtojo biografiniai duomenys, veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai.

Nuo 2016 m. ICAO siekia suskaitmeninti kelionės dokumentus, kad būtų palengvintos kelionės oro transportu. Šio ICAO darbo rezultatas – parengtas skaitmeninių kelionės kredencialų, kuriuose naudojami kelionės dokumento luste saugomi asmens duomenys (išskyrus pirštų atspaudus), standartas. Skaitmeniniai kelionės kredencialai gali būti saugiai laikomi, pavyzdžiui, mobiliajame telefone vienkartiniam arba daugkartiniam naudojimui. Turėtojai savo skaitmeniniais kelionės kredencialais prieš kelionę gali pasidalyti su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, sienos apsaugos institucijomis ir vežėjais, naudodamiesi sąsaja, pavyzdžiui, mobiliojo telefono programėle. Pirmoji ICAO SKK skaitmeninių kelionės kredencialų techninio standarto versija² jau užbaigta ir išbandyta vykdamas bandomuosius projektus³.

Ta technologinė pažanga kelionės dokumentų srityje galėtų būti pasitelkta naudojimuisi laisvo judėjimo teise palengvinti, naudojant fizinių dokumentų bekontaktčiame luste esančius duomenis skaitmeniniams kelionės kredencialams sukurti⁴. Šiame pasiūlyme skaitmeniniai kelionės kredencialai – asmens tapatybės skaitmeninė išraiška, gauta iš tapatybės kortelės luste saugomos informacijos, kurią galima saugiai ir patikimai patvirtinti naudojantis tapatybės kortelę išduodančios valstybės narės institucijos viešojo rakto infrastruktūra. Tokius skaitmeninius kelionės kredencialus turėtų sudaryti tie patys asmens duomenys kaip ir tapatybės kortelėje, kuria remiantis jie sukuriama, įskaitant turėtojo veido atvaizdą, tačiau išskyrus turėtojo pirštų atspaudus.

Tapatybės kortelėmis grindžiami skaitmeniniai kelionės kredencialai gali padėti Sąjungos piliečiams naudotis laisvo judėjimo teise. Kadangi Sąjungos piliečiai, kirsdami Šengeno erdvės išorės sienas, gali naudotis tapatybės kortelėmis, tokie skaitmeniniai kelionės kredencialai leistų jiems greičiau ir sklandžiau pereiti sienų kontrolę.

¹ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

² Žr. ICAO [Guiding Core Principles for the Development of Digital Travel Credential \(DTC\)](#) ir [Digital Travel Credentials \(DTC\), Virtual Component Data Structure and PKI Mechanisms](#), Techninės ataskaitos 1.2 versija, 2020 m. spalio mėn.

³ Žr., pavyzdžiui, Raja Rajavartiolo, *Finland and Croatia are testing digital travel credentials in external border traffic in a DTC Pilot project*, 2023 m. vasario 3 d., paskelbta internete adresu https://raja.fi/-/suomi-ja-kroatia-kokeilevat-digitaalisen-matkustusasiakirjan-kayttoa-ulkorajaliikenteessa-dtc-pilottiprojektissa?languageId=en_US; Nyderlandų vyriausybė, *Dutch participation in European DTC pilot*, 2023 m. spalio 27 d., paskelbta internete adresu <https://www.government.nl/documents/publications/2023/02/23/dtc>.

⁴ Daugiau informacijos apie erdvės be vidaus sienų išorės sienų kirtimą žr. COM(2024) 670 final.

Šiuo tikslu ši iniciatyva papildo pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma programėlė kelionės duomenims elektroninėmis priemonėmis teikti (toliau – ES skaitmeninių kelionės duomenų programėlė) ir dėl skaitmeninių kelionės kredencialų naudojimo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2016/399 ir (ES) 2018/1726 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2252/2004⁵. Be kita ko, tuo pasiūlymu nustatomi skaitmeniniai kelionės kredencialai, grindžiami pasais, ir nustatomos ES skaitmeninių kelionės duomenų programėlės – mobiliųjų telefonų programėlės, skirtos skaitmeniniams kelionės kredencialams išduoti ir pateikti iš anksto patikrinti prieš kelionę, specifikacijos. Abiejų pasiūlymų priėmimas kartu užtikrina tapatybės kortelių ir pasų pokyčių nuoseklumą, atsižvelgiant į tai, kad abiejų rūšių kelionės dokumentai gali būti naudojami siekiant pasinaudoti laisvo judėjimo teise. Todėl tapatybės kortelę turintys Sąjungos piliečiai turėtų galėti naudotis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle tapatybės kortele grindžiamiems skaitmeniniams kelionės kredencialams kurti ir pateikti, kaip ir naudodamiesi pasais.

Skaitmeniniai kelionės kredencialai (kai bus parengti) taip pat galėtų būti naudojami siekiant palengvinti kitus laisvo judėjimo aspektus, pavyzdžiui, registravimąsi nacionalinėse institucijose apsigyvenus kitoje valstybėje narėje, o tai gali sumažinti administracinę naštą. Vėlesniame etape taip pat gali atsirasti galimybė laisvai judėti naudojantis tik skaitmeniniais kelionės kredencialais, t. y. be fizinės tapatybės kortelės ar paso. Galiausiai, autentiški skaitmeniniai kelionės kredencialai galėtų palengvinti prieigą prie elektroninės atpažinties schemų ir paslaugų, kurioms reikalinga patikima atpažintis. Tai galėtų supaprastinti Sąjungos piliečių, įskaitant tuos, kurie gyvena kitoje nei savo pilietybės valstybėje narėje, kasdienį gyvenimą.

Pramonė ir nacionalinės vyriausybės jau pradėjo ieškoti būdų, kaip naudoti skaitmeninę kelionių informaciją, kad kelionės būtų sklandesnės ir labiau orientuotos į klientus. Komisija mano, kad Sąjungos lygmeniu turėtų būti nustatytas vienodas skaitmeninių kelionės kredencialų standartas, kaip paskelbta 2023 m. Komisijos darbo programoje⁶, nes taip būtų: i) išvengta fragmentacijos; ii) užtikrinta atitiktis Sąjungos vertybėms ir iii) užtikrinta, kad skaitmeniniai kelionės kredencialai būtų naudingi visiems Sąjungos piliečiams. Sąjungai taip pat būtų suteikta galimybė formuoti pažangą visuotinių standartų srityje ir tiek propaguoti savo ekonominius interesus, tiek skatinti savo technologinį strateginį savarankiškumą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, šia iniciatyva siekiama sukurti valstybių narių išduotomis tapatybės kortelėmis pagrįstus skaitmeninius kelionės kredencialus, kuriais Sąjungos piliečiai galėtų naudotis naudodamiesi savo laisvo judėjimo teise.

Siekiant pasaulinio sąveikumo, Sąjungos tapatybės kortele grindžiamų skaitmeninių kelionės kredencialų techninės specifikacijos turėtų būti grindžiamos ICAO skaitmeninio kelionės kredencialo standartu. Siekiant užtikrinti, kad visi Sąjungos piliečiai, turintys tapatybės kortelę, galėtų gauti skaitmeninius kelionės kredencialus, visos tapatybės kortelės išduodančios valstybės narės savo piliečiams turėtų siūlyti skaitmeninius kelionės kredencialus. Tačiau Sąjungos piliečiai, norintys naudotis savo teise laisvai judėti naudodamiesi savo fizine tapatybės kortele ar pasu, neturėtų būti įpareigoti turėti skaitmeninius kelionės kredencialus.

Siekiant skatinti skaitmeninių kelionės kredencialų naudojimą, Sąjungos piliečiai, gaudami naują fizinę tapatybės kortelę, turėtų turėti galimybę gauti tapatybės kortele grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencialus. Be to, jie turėtų turėti galimybę gauti skaitmeninius

⁵ COM(2024) 670 *final*.

⁶ COM(2022) 548 *final*.

kelionės kredencialus naudodamiesi jau turima ir galiojančia tapatybės kortele, be kita ko, juos susikurti naudodamiesi mobiliųjų telefonų programėlėmis. Galiausiai Sąjungos piliečiai turėtų turėti galimybę saugoti skaitmeninius kelionės kredencialus savo europinėje skaitmeninės tapatybės dėklėje⁷.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pagal šią iniciatyvą būtina, kad valstybių narių išduodamos tapatybės kortelės atitiktų standartą, kuriuo užtikrinama, kad šios tapatybės kortelės galėtų būti naudojamos kaip skaitmeninių kelionės kredencialų kūrimo pagrindas. Dėl šios priežasties ši iniciatyva grindžiama atitinkamomis Sąjungos lygmens taisyklėmis dėl tapatybės kortelių, šiuo metu nustatytomis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/1157⁸, ir yra su jomis suderinta. Teisingumo Teismui Sprendime *Landeshauptstadt Wiesbaden*⁹ pripažinus Reglamentą (ES) 2019/1157 negaliojančiu, 2024 m. liepos 23 d. Komisija priėmė pasiūlymą¹⁰ pradėti procedūrą dėl naujo reglamento dėl tapatybės kortelių standartų.

Šia iniciatyva nekeičiamos Direktyvoje 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje nustatytos esminės sąlygos. Be to, šia iniciatyva, suteikiant Sąjungos piliečiams tapatybės kortele grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencialus, siekiama sudaryti palankesnes sąlygas Sąjungos piliečiams naudotis šia teise visapusiškai laikantis Direktyvos 2004/38/EB.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Ši iniciatyva ir apskritai skaitmeninių kelionės kredencialų įgyvendinimas Sąjungoje yra glaudžiai susiję su vykstančiais pokyčiais kuriant Europos skaitmeninę tapatybę ir europinę skaitmeninės tapatybės dėklę. Turėtų būti įmanoma europinėje skaitmeninės tapatybės dėklėje kartu su skaitmeniniais vairuotojo pažymėjimais, receptais ir kitais dokumentais saugoti skaitmeninius kelionės kredencialus.

Ši iniciatyva taip pat susijusi su 2020 m. Komisijos strategija „Skaitmeninė Europa“, kuria siekiama remti technologijų, kurios iš esmės pakeis kasdienį žmonių gyvenimą, diegimą. Šia iniciatyva taip pat remiamas Sąjungos skaitmeninio dešimtmečio programos skaitmeninės politikos kelrodis, kurio dalimi skatinama viešųjų paslaugų skaitmenizacija. Konkretus skaitmeninės politikos kelrodžio tikslas – iki 2030 m. pabaigos visiems Sąjungos piliečiams suteikti prieigą prie skaitmeninės atpažinties¹¹. Europos deklaracijoje dėl skaitmeninio dešimtmečio skaitmeninių teisių ir principų¹² Komisija ir teisėkūros institucijos įsipareigojo užtikrinti, kad Sąjungoje gyvenantiems žmonėms būtų suteikta galimybė naudotis prieinama, savanoriška, saugia ir patikima skaitmenine tapatybe. Apskritai pasiūlymu padedama plėsti skaitmeninių technologijų naudojimą.

⁷ Nustatyta 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/1183, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014, kiek tai susiję su Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymu (OL L, 2024/1183, 2024 4 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj>).

⁸ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1157 dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo (OL L 188, 2019 7 12, p. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1157/oj>).

⁹ 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:ES:C:2024:251.

¹⁰ COM(2024) 316 *final*.

¹¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_lt.

¹² OL C 23, 2023 1 23, p. 1.

Šia iniciatyva taip pat reaguojama į bendrą pasaulinę skaitmenizacijos tendenciją ir keliautojų lūkesčius dėl dar greitesnių ir sklandesnių kelionių formalumų.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 77 straipsnio 3 dalimi Sąjungai suteikiama kompetencija priimti nuostatas, susijusias su pasais, asmens tapatybės kortelėmis, leidimais gyventi ar bet kokių kitų panašiu dokumentu, kuriais siekiama palengvinti naudojimąsi SESV 20 straipsnio 2 dalies a punkte garantuojama teise laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje¹³.

Šio pasiūlymo tikslas – palengvinti Sąjungos piliečių naudojimąsi laisvo judėjimo teise saugioje aplinkoje, suteikiant jiems autentiškus skaitmeninius kelionės kredencius, grindžiamus valstybių narių jiems išduotomis tapatybės kortelėmis. Todėl šis pasiūlymas yra neatsiejamai susijęs su taisyklėmis dėl fizinių tapatybės kortelių. Todėl šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra toks pats kaip Komisijos pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo¹⁴.

SESV 77 straipsnio 3 dalyje numatyta speciali teisėkūros procedūra. Priimdama priemonę pagal SESV 77 straipsnio 3 dalį, Taryba, pasikonsultavusi su Parlamentu, turi spręsti vieningai.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pagal dabartinę Sąjungos teisinę sistemą naudoti skaitmeninius sprendimus naudojantis laisvo judėjimo teise neleidžiama. Dėl problemos pobūdžio ir poreikio užtikrinti sąveikumą pačios valstybės narės negali veiksmingai nustatyti vienodos Sąjungos masto skaitmeninių kelionės kredencius, grindžiamų tapatybės kortelėmis, formos, todėl negali palengvinti laisvo judėjimo remiantis tokiais skaitmeniniais kelionės kredencialais. Bet kokių nacionalinių sprendimų atveju kiltų rizika, kad jie nebus priimti kitose valstybėse narėse, ir kiltų klausimų dėl jų atitikties Sąjungos teisei, kai jie būtų naudojami laisvo judėjimo kontekste.

Šiuo pasiūlymu siekiama palengvinti naudojimąsi laisvo judėjimo teise suteikiant Sąjungos piliečiams galimybę gauti skaitmeninius kelionės kredencius, grindžiamus jų nacionalinėmis tapatybės kortelėmis, ir juos naudoti. Dėl tikslų masto ir numatomo poveikio juos veiksmingai ir efektyviai pasiekti galima tik Sąjungos lygmeniu.

Be to, šiuo pasiūlymu nereikalaujama, kad valstybės narės pradėtų naudoti tapatybės korteles, kai tai nenumatyta pagal nacionalinę teisę.

• Proporcingumo principas

Pasiūlymu neviršijama to, kas būtina jo tikslui pasiekti, nes juo iš esmės nekeičiamos Direktyvoje 2004/38/EB ar Komisijos pasiūlyme dėl Tarybos reglamento dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo

¹³ 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 54 punktas.

¹⁴ COM(2024) 316 *final*.

judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo¹⁵ nustatytos taisyklės ir nuostatos.

Be to, atskiri Sąjungos piliečiai galėtų savo nuožiūra spręsti, ar gauti skaitmeninius kelionės kredencialus. Nusprendusieji to nedaryti, vis tiek galėtų naudotis savo laisvo judėjimo teise naudodami tik savo fizinį pasą ar tapatybės kortelę. Tačiau jiems galėtų būti netaikomos kai kurios palankesnės sąlygos, taikomos Sąjungos piliečiams, kurie taip pat turėtų skaitmeninius kelionės kredencialus.

Papildomi paaiškinimai dėl įvairių politikos galimybių, įskaitant nepasirinktas politikos galimybes, proporcingumo pateikiami prie šio pasiūlymo pridedamame poveikio vertinime¹⁶.

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas – vienintelė teisinė priemonė, kuria užtikrinama, kad Sąjungos teisė būtų vienu metu tiesiogiai ir nedelsiant įgyvendinama visose valstybėse narėse.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengiant šią iniciatyvą ir prie jos pridedamą pasiūlymą¹⁷ vyko įvairios konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant valstybių narių valdžios institucijas, Sąjungos agentūras, pramonę, plačiąją visuomenę ir su tarptautinėmis kelionėmis susijusias tarptautines organizacijas. Atliekant poveikio vertinimą buvo surengtos viešos konsultacijos¹⁸. Taip pat buvo atlikta specialioji „Eurobarometro“ apklausa, siekiant gauti daugiau informacijos apie Sąjungos piliečių nuomonę apie skaitmeninių kelionės kredencialų naudojimą tarpvalstybinėms kelionėms¹⁹. Dauguma suinteresuotųjų subjektų, su kuriais buvo konsultuotasi, išreiškė tvirtą pritarimą šiai iniciatyvai, pabrėždami numatomą naudą ir patogumą tiek nacionalinėms valdžios institucijoms, tiek keliautojams, kuriuos suteiktų sąlygų keliautojams naudotis skaitmeniniais kelionės kredencialais sudarymas.

Rengdama šią iniciatyvą Komisija atsižvelgė į šių konsultacijų metu gautus atsiliepimus. Pavyzdžiui, iniciatyvoje numatyta, kad skaitmeninių kelionės kredencialų naudojimas turi būti savanoriškas (neprivalomas keliautojams), ir joje siūlomas vienodas techninis visų Sąjungos skaitmeninių kelionės kredencialų standartas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Kad padėtų parengti poveikio vertinimą, Komisija užsakė išorės tyrimą dėl Sąjungos iniciatyvos dėl kelionės dokumentų skaitmeninimo ir kelionių palengvinimo, kad galėtų parengti galimybes ir įvertinti galimą jų poveikį. Tyrimo metu, rengiant strateginius pokalbius, tikslines konsultacijas, išsamius pokalbius ir viešas konsultacijas, surinktos suinteresuotųjų subjektų nuomonės ir ekspertinės žinios.

Trys valstybės narės (Suomija, Kroatija ir Nyderlandai) taip pat vykdo Sąjungos finansuojamus bandomuosius projektus, kad išbandytų skaitmeninių kelionės kredencialų

¹⁵ COM(2024) 316 *final*.

¹⁶ SWD(2024) 671 *final*.

¹⁷ COM(2024) 670 *final*.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13514-Travel-digitalising-travel-documents-to-make-travelling-easier/public-consultation_lt.

¹⁹ Specialioji „Eurobarometro“ ataskaita 536 dėl kelionės dokumentų skaitmeninimo ir kelionių palengvinimo.

naudojimą tarpvalstybinių kelionių metu. Poveikio vertinime ir šiame pasiūlyme atsižvelgta į iki šiol įgyvendinant šiuos bandomuosius projektus įgytą patirtį ir gautus rezultatus, taip pat jie juose atspindėti.

- **Poveikio vertinimas**

Rengdama šią iniciatyvą ir pridedamą pasiūlymą²⁰ Komisija taip pat atliko poveikio vertinimą²¹. Poveikio vertinime įvertintos trys politikos galimybės, kurių kiekviena susijusi su teisėkūros priemonėmis, atsižvelgiant į tai, kad pagal jas reikia iš dalies pakeisti arba papildyti galiojančius Sąjungos teisės aktus dėl kelionės dokumentų ir patikrinimų kertant sieną. Dėl to nuo pat pradžių požiūris, susijęs su privalomos teisinės galios neturinčiais teisės aktais, netaikytas.

Kiekvieną politikos galimybę sudarė keletas bendrų elementų, t. y.: i) pereinamasis laikotarpis; ii) esamo tarptautinio ICAO standarto naudojimas; iii) keliautojų savanoriškai naudojami skaitmeniniai kelionės kredencialai (kaip patvirtinta per viešas konsultacijas), ir iv) centrinis Sąjungos techninis sprendimas dėl skaitmeninių kelionės kredencialų kūrimo ir pateikimo.

Pagrindinis šių trijų politikos galimybių skirtumas yra lankstumo lygis, kurį valstybės narės taiko dėl: i) galimybės žmonėms gauti skaitmeninius kelionės kredencialus (kadangi kai kurios valstybės narės yra aiškiai uždraudusios prieigą prie kelionės dokumentų lusto duomenų) ir ii) skaitmeninių kelionės kredencialų naudojimo tarpvalstybinėms kelionėms.

Toliau pateikiama santrauka apima tik su šiuo pasiūlymu susijusius aspektus.

Pagal 1 politikos galimybę valstybės narės leidžiama suteikti keliautojams galimybę naudotis skaitmeniniais kelionės kredencialais.

Pagal 2 politikos galimybę valstybės narės įpareigojamos suteikti keliautojams galimybę naudotis skaitmeniniais kelionės kredencialais.

Pagal 3 politikos galimybę valstybės narės įpareigojamos suteikti keliautojams galimybę naudotis skaitmeniniais kelionės kredencialais ir nustatomas suderintas požiūris į jų naudojimą visose valstybėse narėse.

Remiantis poveikio vertinimo rezultatais, tinkamiausia buvo 3 galimybė ir tinkamas pereinamasis laikotarpis. Pagal 3 galimybę visos valstybės narės siūlytų skaitmeninius kelionės kredencialus, grindžiamus jų jau išduodamais kelionės dokumentais. Sąjungos piliečiai galėtų naudotis savo skaitmeniniais kelionės kredencialais: i) valstybėse narėse, kurios nusprendžia naudoti skaitmeninius kelionės kredencialus pereinamuoju laikotarpiu, ir ii) visose atitinkamose valstybėse narėse po pereinamojo laikotarpio ir kai bus parengtas bendras Sąjungos masto techninis sprendimas.

Apskritai tinkamiausia galimybė labiausiai padės siekti šių tikslų: i) sudaryti sąlygas sklandžiau ir lengviau naudotis laisvo judėjimo teise ir ii) laikytis griežtų saugumo standartų. Šį poveikį daugiausia lemia dvejopas valstybių narių įpareigojimas leisti asmenims gauti skaitmeninius kelionės kredencialus ir faktiškai jais naudotis kelionių tikslais. Manoma, kad jei minėtas dvejopas įpareigojimas bus įgyvendintas, skaitmeniniai kelionės kredencialai bus įdiegti plačiausiu mastu, palyginti su kitomis politikos galimybėmis. Pagal tinkamiausią galimybę kiekvienam Sąjungos piliečiui, turinčiam reikalavimus atitinkančią tapatybės kortelę, būtų suteikta galimybė veiksmingiausiai gauti skaitmeninius kelionės kredencialus.

²⁰ COM(2024) 670 *final*.

²¹ SWD(2024) 671 *final*.

Tapatybės kortelėmis grindžiamų skaitmeninių kelionės kredencialų standartizavimas taip pat duotų papildomos naudos: pavyzdžiui, vežėjams (oro transporto bendrovėms, keleivinės laivybos bendrovėms, geležinkelių bendrovėms ir kt.), kurie galėtų savanoriškai nuspręsti įtraukti šiuos skaitmeninius kelionės kredencialus į savo darbo srautus, būtų užtikrintas didesnis veiksmingumas. Į europinę skaitmeninės tapatybės dėklę įtraukus skaitmeninius kelionės kredencialus, šiuo pasiūlymu Sąjungos piliečiams būtų sudarytos sąlygos jais naudotis papildomai.

Pagal tinkamiausią galimybę valstybėms narėms tenka nedidelė našta, susijusi su skaitmeninių kelionės kredencialų teikimu, kurią kompensuoja numatomas teigiamas priemonių poveikis. Galutinė nauda priklausys nuo skaitmeninių kelionės kredencialų naudojimo masto. Daugiau informacijos apie tinkamiausios galimybės sąnaudas, naudą ir scenarijais grindžiamus vertinimus pateikta poveikio vertinime.

Nenumatoma, kad ši iniciatyva darys didelį poveikį aplinkai, visų pirma atsižvelgiant į tai, jog nesitikima, kad iniciatyva darys poveikį keliavimo mastui.

2023 m. gruodžio 15 d. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę dėl poveikio vertinimo²², kurioje rekomendavo poveikio vertinime geriau atskirti su konkurencingumu susijusią naudą ir geriau įvertinti skirtingų galimybių sąnaudas ir naudą.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Rengiant šį pasiūlymą nenustatyta jokie konkretaus poveikio mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

Kadangi šiuo pasiūlymu būtų nustatyti tapatybės kortele grindžiami skaitmeniniai kelionės kredencialai, jis visiškai atitinka principą „standartiškai skaitmeninis“.

- **Pagrindinės teisės**

Šiuo pasiūlymu daromas teigiamas poveikis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 45 straipsnyje nustatytai Sąjungos piliečių pagrindinei teisei į judėjimo ir apsigyvenimo laisvę – nustatomi tapatybės kortelėmis grindžiami skaitmeniniai kelionės kredencialai, kuriais siekiama palengvinti naudojimąsi šia teise.

Dėl šio pasiūlymo bus tvarkomi asmens duomenys (įskaitant biometrinius duomenis, t. y. skaitmeninių kelionės kredencialų turėtojo veido atvaizdą). Įpareigojimas į tapatybės kortelių pagrindu išduotus skaitmeninius kelionės kredencialus įtraukti veido atvaizdą yra teisės į privatų gyvenimą ir teisės į asmens duomenų apsaugą apribojimas²³. Šių teisių apribojimai turi būti numatyti įstatymuose ir turi atitikti šių teisių esmę. Be to, remiantis proporcingumo principu, tokie apribojimai galimi tik tuo atveju, kai jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingi kitų teisėms apsaugoti²⁴.

Atsižvelgiant į tai, pasiūlyme numatyta, kad būtų taikomi taikytini Sąjungos teisės aktai²⁵, visų pirma nuostatos dėl asmens duomenų apsaugos fizinių tapatybės kortelių kontekste²⁶.

²² SEC(2024) 670.

²³ 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 73 ir 74 punktai.

²⁴ 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 76 punktas.

²⁵ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>) ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens

Todėl apribojimai, jų taikymo sąlygos ir taikymo sritis bus išdėstyti Sąjungos teisės aktuose, visų pirma šiame pasiūlyme ir pasiūlyme dėl reglamento dėl tapatybės kortelių²⁷. Įpareigojimas įtraukti turėtojo veido atvaizdą nedaro neigiamo poveikio Chartijos 7 ir 8 straipsniuose įtvirtintų pagrindinių teisių esmei, nes veido atvaizdu pateikta informacija savaime neleidžia susipažinti su duomenų subjektų privačiu ir šeimos gyvenimu²⁸.

Veido atvaizdo įtraukimas į skaitmeninius kelionės kredencius skirtas tam, kad būtų galima patikimai nustatyti šių kredencijų turėtojo tapatybę, lyginant jo veido atvaizdą su skaitmeniniuose kelionės kredencialuose esančiu veido atvaizdu, kai pateikiami skaitmeniniai kelionės kredencialai, ir taip kovoti su dokumentų klastojimu, o tai yra Sąjungos pripažintas bendrojo intereso tikslas, kaip patvirtino ir Teisingumo Teismas²⁹.

Veido atvaizdo įtraukimas į skaitmeninius kelionės kredencius yra tinkamas siekiant bendrojo intereso tikslo kovoti su dokumentų klastojimu, nes tai yra priemonė patikimai patikrinti skaitmeninių kelionės kredencijų turėtojo tapatybę ir taip sumažinti klastojimo riziką.

To nepaneigia aplinkybė, kad skaitmeniniuose kelionės kredencialuose, kitaip nei fiziniuose tapatybės kortelėse, nėra turėtojo pirštų atspaudų, nes skaitmeniniai kelionės kredencialai naudojami kartu su fiziniu dokumentu, o ne jį pakeičia. Jei kompetentingos institucijos abejoja dėl skaitmeninių kelionės kredencijų autentiškumo arba turėtojo tapatybės, joms paliekama galimybė naudoti tapatybės kortelės luste saugomus pirštų atspaudus. Šiuo metu standartų dėl pirštų atspaudų įtraukimo į skaitmeninius kelionės kredencius nėra, o dėl pirštų atspaudų kriptografinės apsaugos jų išgauti iš tapatybės kortelės lusto bet kuriuo atveju neįmanoma.

Veido atvaizdą įtraukti taip pat būtina siekiant bendrojo intereso. Jo neįtraukus, skaitmeniniai kelionės kredencialai būtų tik turėtojo biografiniai duomenys (pvz., vardas, pavardė, gimimo data ir kt.), o tai nėra patikima ir veiksminga tapatybės nustatymo priemonė.

Be to, šiuo pasiūlymu grindžiamuose skaitmeniniuose kelionės kredencialuose nebus asmens duomenų, kurių nėra tapatybės kortelės, kurios pagrindu jis išduodamas, luste. Iš tiesų juose bus mažiau asmens duomenų, nes skaitmeniniuose kelionės kredencialuose nėra turėtojo pirštų atspaudų.

Kaip jau pažymėjo Teisingumo Teismas sprendime *Landeshauptstadt Wiesbaden* dėl fizinių tapatybės kortelių³⁰, apribojimai, kylantys dėl tokių biometrinių duomenų įtraukimo, atsižvelgiant į nagrinėjamų duomenų pobūdį, duomenų tvarkymo operacijų pobūdį bei šių operacijų vykdymo tvarką, taip pat į nustatytus apsaugos mechanizmus, neatrodo tokie dideli, kad būtų neproporcingi, palyginti su reglamentu siekiamų įvairių tikslų svarba. Todėl tokia priemonė turi būti laikoma pagrįsta teisinga pusiausvyra tarp, viena vertus, šių tikslų ir, kita

duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

²⁶ COM(2024) 316 final.

²⁷ COM(2024) 316 final.

²⁸ Taip pat žr. 2024 m. kovo 21 d. Sprendimo *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 80 ir 81 punktus.

²⁹ 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 87 punktą ir cituojama teismų praktika.

³⁰ 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 106–125 punktai.

vertus, susijusių pagrindinių teisių. Todėl naudojimosi Chartijos 7 ir 8 straipsniuose garantuojamomis teisėmis apribojimai neprieštaruja proporcingumo principui.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Igyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Per penkerius metus nuo pirmųjų skaitmeninių kelionės kredencialų sukūrimo naudojantis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle Komisija įvertins pasiūlymo veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, nuoseklumą ir Sąjungos pridėtinę vertę. Taip bus užtikrinta, kad bus pakankamai duomenų, susijusių su visais reglamento aspektais. Šis vertinimas galėtų būti atliekamas kartu su pridedamame pasiūlyme³¹ numatytu vertinimu.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje paaiškinamas reglamento dalykas.

2 straipsnyje pateikiamos materialinės teisės normos dėl siūlomą reglamentą dėl fizinių tapatybės kortelių³² atitinkančios formos tapatybės kortelėmis, kurias valstybės narės išdavė savo piliečiams, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 4 straipsnio 3 dalyje, grindžiamų skaitmeninių kelionės kredencialų kūrimo.

Išduodamos naują tapatybės kortelę, valstybės narės turėtų, prašymą pateikiantiems asmenims paprašius, jiems išduoti atitinkamus skaitmeninius kelionės kredencialus. Suderinamų tapatybės kortelių turėtojai taip pat turėtų turėti galimybę vėliau prašyti tapatybės kortelę išdavusių valstybių narių išduoti atitinkamus skaitmeninius kelionės kredencialus.

Be to, tapatybės kortelės turėtojai turėtų turėti galimybę pagal tą kortelę sukurti skaitmeninius kelionės kredencialus. Turėtų būti galimybė turėtojams skaitmeninius kelionės kredencialus išduoti nuotoliniu būdu atitinkamam asmeniui prieinamomis priemonėmis, pavyzdžiui, mobiliuoju telefonu, galinčiu nuskaityti bekontaktį tapatybės kortelės lustą kartu su mobiliųjų telefonų programėle.

Prieš sukuriant skaitmeninius kelionės kredencialus, valstybės narės turėtų įdiegti sistemą, skirtą tapatybės kortelės lusto autentiškumui ir vientisumui patvirtinti ir asmens, norinčio sukurti skaitmeninius kelionės kredencialus, veido atvaizdai sulgyinti su luste saugomu veido atvaizdu. Taip siekiama užtikrinti, kad skaitmeninius kelionės kredencialus sukurtų asmuo, kuriam buvo išduota tapatybės kortelė.

Norėdami patys sukurti skaitmeninius kelionės kredencialus, asmens tapatybės kortelės turėtojai turėtų galėti naudotis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle, su kuria susijusios nuostatos išdėstytos pridedamame pasiūlyme³³. Ši programėlė padės kurti tapatybės kortelėmis grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencialus, nes jiems bus taikomi tie patys techniniai standartai kaip ir kuriant pasais grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencialus.

Skaitmeninius kelionės kredencialus turėtų sudaryti tie patys asmens duomenys kaip ir tapatybės kortelėje, kuria remiantis jie sukuriami, įskaitant turėtojo veido atvaizdą, tačiau išskyrus turėtojo pirštų atspaudus, kurie neturėtų būti įtraukti.

³¹ COM(2024) 670 *final*.

³² COM(2024) 316 *final*.

³³ COM(2024) 670 *final*.

Skaitmeninių kelionės kredencialų turėtojai turėtų galėti juos saugoti europinėje skaitmeninės tapatybės dėklėje.

Be to, šiuo straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktu nustatyti vėliausią datą, nuo kurios valstybės narės turi sudaryti sąlygas kurti skaitmeninius kelionės kredencialus naudojantis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle. Šiais įgaliojimais siekiama užtikrinti, kad teisinis reikalavimas sudaryti sąlygas kurti skaitmeninius kelionės kredencialus naudojantis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle būtų pradėtas taikyti tik tada, kai ta programėlė pradės veikti.

3 straipsnyje nustatomas įpareigojimas valstybėms narėms paskirti kontaktinį punktą reglamentui įgyvendinti. Šie kontaktiniai punktai galėtų būti tie patys kaip ir paskirti siūlomam reglamentui dėl fizinių tapatybės kortelių³⁴ įgyvendinti.

4 straipsnyje nustatyta, kad, be bendrai taikomos Sąjungos duomenų apsaugos teisinės sistemos, asmens duomenų tvarkymui pagal šį reglamentą turi būti taikoma siūlomo reglamento dėl tapatybės kortelių³⁵ speciali duomenų apsaugos sistema. Atskira duomenų apsaugos sistema nereikalinga, atsižvelgiant į tai, kad šiuo reglamentu nustatytuose skaitmeniniuose kelionės kredencialuose yra tie patys asmens duomenys kaip ir fizinėse tapatybės kortelėse, išskyrus turėtojo pirštų atspaudus, ir jie skirti naudoti tais pačiais tikslais.

5 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti būtinas technines specifikacijas, procedūras ir reikalavimus, taikomus skaitmeniniams kelionės kredencialams, išduotiems remiantis tapatybės kortelėmis, įskaitant susijusius su: i) duomenų schema ir formatu; ii) išdavimu ir atskleidimo procesu; iii) galiojimu; iv) patikimumo užtikrinimo modeliu; v) tapatumo nustatymu ir patvirtinimu, ir vi) panaikinimu.

Šios techninės specifikacijos, kiek įmanoma, turėtų būti grindžiamos atitinkamais tarptautiniais standartais ir praktika, dėl kurių susitarta ICAO lygmeniu, kad būtų užtikrintas nuoseklus požiūris tarptautiniu lygmeniu ir pasaulinis skaitmeninių kelionės kredencialų sąveikumas.

Techninėmis specifikacijomis taip pat bus siekiama užtikrinti, kad skaitmeniniai kelionės kredencialai galėtų būti saugomi europinėje skaitmeninės tapatybės dėklėje.

6 straipsnyje pateikiamos komitetui, kuriam pavesta padėti Komisijai įgyvendinant šį reglamentą, taikomos taisyklės.

Tarybos reglamento (EB) Nr. 1683/95³⁶ 6 straipsniu įsteigtas Komitetas dėl vienodos vizų formos³⁷ paskiriamas atsakingu komitetu, nes jis taip pat yra atsakingas už pagalbą Komisijai rengiant siūlomą reglamentą dėl fizinių tapatybės kortelių³⁸.

7 straipsnyje nustatyta, kad Komisija turi įvertinti reglamentą ir pateikti vertinimo ataskaitą per 5 metus nuo tos dienos, nuo kurios valstybės narės turi sudaryti sąlygas kurti skaitmeninius kelionės kredencialus naudojantis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle, kaip bus numatyta įgyvendinimo akte, kuris turi būti priimtas pagal 2 straipsnį. Šis vertinimas bus atliekamas vadovaujantis Komisijos geresnio reglamentavimo gairėmis³⁹ ir

³⁴ COM(2024) 316 *final*.

³⁵ COM(2024) 316 *final*.

³⁶ 1995 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą (OL L 164, 1995 7 14, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj>).

³⁷ <https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/committees/C20800/consult?lang=lt>.

³⁸ COM(2024) 316 *final*.

³⁹ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en

pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁴⁰ 22 ir 23 punktus. Kad galėtų pateikti tokią ataskaitą, Komisijai reikės informacijos iš valstybių narių ir atitinkamų Sąjungos agentūrų.

8 straipsnyje pateikiamos taisyklės dėl šio reglamento įsigaliojimo ir taikymo. Jame nustatyta, kad praėjus 12 mėnesių nuo 5 straipsnyje nurodytų būtinų techninių specifikacijų priėmimo valstybės narės turi pradėti išduoti tapatybės kortelėmis grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencialus nenaudojant ES skaitmeninių kelionės duomenų programėlės. Kurti tapatybės kortelėmis grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencialus naudojantis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle bus galima vėliau ir tik Komisijai priėmus 2 straipsnyje nurodytą įgyvendinimo aktą.

⁴⁰ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS**dėl tapatybės kortelėmis grindžiamų skaitmeninių kelionės kredencialų išdavimo ir jų techninių standartų**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

įstatymo galią turinčio teisės akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/38/EB² fizinės tapatybės kortelės ir pasai yra dokumentai, kuriais naudodamiesi Sąjungos piliečiai gali naudotis savo teise laisvai judėti apsigyventi šalyje;
- (2) siekiant padidinti tapatybės kortelių, kurias valstybės narės išduoda savo piliečiams, ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų, kuriuos valstybės narės išduoda Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams, patikimumą ir priimtinumą ir taip palengvinti naudojimąsi laisvo judėjimo teise, Tarybos reglamentu (ES) XXXX/XXXX³ [COM(2024) 316 final] padidinamas standartų, taikomų toms tapatybės kortelėms ir teisę gyventi šalyje patvirtinantiems dokumentams, saugumas. Dėl tapatybės kortelių tame reglamente nustatomi saugumo standartai, formatai ir specifikacijos, kuriuos turi atitikti tokie fiziniai dokumentai;
- (3) siekiant palengvinti naudojimąsi teise laisvai judėti ir apsigyventi šalyje, turėtų būti nustatytos Sąjungos lygmens taisyklės dėl tapatybės kortelėmis grindžiamų skaitmeninių kelionės kredencialų, kurie yra asmens tapatybės išraiška, gaunama iš informacijos, saugomos tapatybės kortelės laikmenoje, ir kurie gali būti patvirtinami naudojant tapatybės kortelę išduodančios valdžios institucijos viešojo rakto infrastruktūrą, kūrimo. Tai taip pat padeda išvengti nesuderinamų standartų atsiradimo

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

³ [...] Tarybos reglamentas (ES) XXXX/XXXX dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo (OL L [...] [...], p. [...], ELI: [...]).

Sąjungoje ir užtikrinti, kad visi Sąjungos piliečiai, turintys tapatybės kortelę, galėtų gauti skaitmeninius kelionės kredencius, jei jie to pageidauja;

- (4) kai naudojantis laisvo judėjimo teise keliaujama į kitą valstybę narę, tapatybės kortele grindžiamų skaitmeninių kelionės kredenciu naudojimas galėtų paspartinti bet kokius taikytinus patikrinimus. Todėl Sąjungos piliečiai turėtų galėti gauti ir naudoti jų tapatybės kortelėmis grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencius. Tačiau jie neturėtų būti įpareigoti turėti skaitmeninius kelionės kredencius arba jais naudotis juos gavę;
- (5) kad Sąjungos piliečiams būtų lengva gauti skaitmeninius kelionės kredencius, valstybės narės, išduodamos tapatybės kortelę, prašymą teikiančių asmenų prašymu taip pat turėtų Sąjungos piliečiams išduoti atitinkamus skaitmeninius kelionės kredencius, grindžiamus suderintomis Sąjungos specifikacijomis;
- (6) be to, atsižvelgiant į tai, kad Sąjungos pilietis, kai jam išduodama tapatybės kortelė, gali nuspręsti, kad jam nebūtų išduoti skaitmeniniai kelionės kredencialai, valstybės narės turėtų suteikti savo išduotų tapatybės kortelių, kurių formatas atitinka Reglamente (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] nustatytus reikalavimus, turėtojams galimybę atitinkamus skaitmeninius kelionės kredencius susikurti vėliau, be kita ko, nuotoliniu būdu naudojantis tokiais įrenginiais kaip mobilieji telefonai, galintys nuskaityti tapatybės kortelės laikmeną kartu su mobiliųjų telefonų programėle;
- (7) kai skaitmeniniai kelionės kredencialai sukuriama nuotoliniu būdu, valstybės narės, atitinkamai sukonfigūruodamos reikiamą programinės įrangos sprendimą, turėtų užtikrinti, kad būtų patikrintas fizinės tapatybės kortelės laikmenos autentiškumas ir vientisumas ir kad asmens, siekiančio sukurti skaitmeninius kelionės kredencius, veido atvaizdas atitiktų laikmenoje saugomą veido atvaizdą prieš sukuriant kredencius. Taip siekiama užtikrinti, kad skaitmeninius kelionės kredencius kurtų tik asmuo, kuriam buvo išduota tapatybės kortelė;
- (8) atsižvelgiant į tai, kad ES skaitmeninių kelionės duomenų programėlė, kurios nuostatos išdėstytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) XXXX/XXXX⁴ [COM(2024) 670 final], suteiks galimybę kurti skaitmeninius kelionės kredencius, grindžiamus tapatybės kortelėmis, atitinkančiomis Reglamente (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] reikalavimus, tokias tapatybės korteles turintys Sąjungos piliečiai turėtų galėti naudotis ta programėle nuotoliniu būdu kurdami atitinkamus skaitmeninius kelionės kredencius;
- (9) skaitmeniniai kelionės kredencialai turėtų būti tinkami saugoti europinėje skaitmeninės tapatybės dėklėje, išduotoje pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 910/2014⁵;
- (10) atsižvelgiant į tai, kad skaitmeniniai kelionės kredencialai kuriami pagal tapatybės kortelės duomenis, juose turėtų būti tie patys asmens duomenys, įskaitant veido

⁴ [...] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) XXXX/XXXX, kuriuo nustatoma programėlė kelionės duomenų elektroninėmis priemonėmis teikti (ES skaitmeninių kelionės duomenų programėlė) ir dėl skaitmeninių kelionės kredenciu naudojimo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2016/399 ir (ES) 2018/1726 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2252/2004 (OL L [...], [...], p. [...], ELI: [...]).

⁵ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje (OL L 257, 2014 8 28, p. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

atvaizdą. biometrinius duomenis, visų pirma veido atvaizdą, įtraukus į skaitmeninius kelionės kredencius turėtų būti sudarytos sąlygos patikimai nustatyti tų kredencius turėtojo tapatybę palyginant jo veido atvaizdą su atvaizdu skaitmeniniuose kelionės kredenciuose, kai pateikiami skaitmeniniai kelionės kredencialai, ir taip kovoti su dokumentų klastojimu. Kaip patvirtino Teisingumo Teismas, kova su dokumentų klastojimu, kuri, bet kita ko, apima kovą su netikrų dokumentų pateikimu ir su tuo, kad autentiškais dokumentais naudojasi asmenys, kurie nėra tikrieji tų autentiškų dokumentų savininkai, yra Sąjungos pripažintas bendrojo intereso tikslas;

- (11) tačiau į skaitmeninius kelionės kredencius neturėtų būti įtraukti turėtojo pirštų atspaudai, kurie yra tapatybės kortelių laikmenoje, siekiant kovoti su dokumentų klastojimu. Šiuo metu standartų dėl pirštų atspaudų įtraukimo į skaitmeninius kelionės kredencius nėra, o dėl jų kriptografinės apsaugos bet kuriuo atveju pirštų atspaudų neįmanoma išgauti iš tapatybės kortelės laikmenos. Tai, kad skaitmeniniuose kelionės kredenciuose nėra pirštų atspaudų, nesumažina apsaugos nuo nesąžiningo tapatybės kortelių naudojimo, nes skaitmeniniai kelionės kredencialai naudojami kartu su fizinėmis tapatybės kortelėmis, o ne jas pakeičia. Jei kompetentingos institucijos abejoja dėl skaitmeninių kelionės kredencius autentiškumo arba turėtojo tapatybės, joms paliekama galimybė naudoti tapatybės kortelės laikmenoje saugomus pirštų atspaudus;
- (12) siekiant paskatinti skaitmeninių kelionės kredencius diegimą ir nedarant poveikio valstybių narių kompetencijai nustatyti mokesčius už tapatybės kortelių išdavimą, skaitmeniniai kelionės kredencialai turėtų būti išduodami nemokamai;
- (13) valstybės narės turėtų tarpusavyje keistis informacija, būtina skaitmeninių kelionės kredencius autentiškumui ir galiojimui patikrinti;
- (14) atsižvelgiant į tai, kad pagal šį reglamentą išduotus skaitmeninius kelionės kredencius sudaro informacija, esanti tapatybės kortelės turėtojo tapatybės kortelės laikmenoje, jų išdavimas turėtų palengvinti tokį dokumentą turintiems asmenims naudotis laisvo judėjimo ir apsigyvenimo teise, be kita ko, atvykstant į valstybės narės teritoriją;
- (15) tvarkant asmens duomenis pagal šį reglamentą, taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679⁶. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo reglamentu nustatytuose skaitmeniniuose kelionės kredenciuose yra tie patys asmens duomenys kaip tapatybės kortelėse, išskyrus turėtojo pirštų atspaudus, ir jie naudojami tais pačiais tikslais, Reglamente (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] nustatytos konkrečios taisyklės dėl asmens duomenų apsaugos taip pat turėtų būti taikomos skaitmeniniams kelionės kredencialams, kuriems taikomas šis reglamentas;
- (16) kad būtų užtikrintos vienodos tapatybės kortelėmis grindžiamų skaitmeninių kelionės kredencius išdavimo ir kūrimo sąlygos, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti technines specifikacijas, procedūras ir reikalavimus, be kita ko, susijusius su jų išdavimo procesu, galiojimu, tapatumo nustatymu, patvirtinimu ir panaikinimu. Komisija, rengdama skaitmeninių kelionės kredencius technines specifikacijas, turėtų, kiek įmanoma, remtis atitinkamais tarptautiniais standartais ir praktika, dėl kurių susitarta Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje, kad būtų užtikrintas

⁶ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

nuoseklus požiūris tarptautiniu lygmeniu ir pasaulinis skaitmeninių kelionės kredencialų sąveikumas. Komisija taip pat turėtų siekti užtikrinti prieinamumą asmenims su negalia vadovaujantis prieinamumo reikalavimais pagal Sąjungos teisę. Be to, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai patvirtinti, kad techniškai įmanoma kurti tapatybės kortelėmis grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencialus naudojantis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle, kurios nuostatos išdėstytos Reglamente (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 670 final], ir tuo pagrindu nustatyti vėliausią datą, nuo kurios valstybės narės turėtų sudaryti sąlygas kurti tapatybės kortelėmis grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencialus naudojantis ta programėle. Tais įgyvendinimo įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁷;

- (17) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sudaryti palankesnes sąlygas naudotis laisvo judėjimo teise nustatant tapatybės kortelėmis grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencialus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti;
- (18) pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁸ 22 ir 23 dalis Komisija turėtų atlikti šio reglamento vertinimą, kad nustatytų jo faktinį poveikį ir poreikį imtis tolesnių veiksmų;
- (19) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (20) [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį Airija pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą;] ARBA [pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;]
- (21) šiame reglamente paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, visų pirma pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), įskaitant laisvo judėjimo teisę ir teisę į asmens duomenų apsaugą. Įgyvendindamos šį reglamentą valstybės narės turėtų laikytis Chartijos;
- (22) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725⁹ 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis XXXX pateikė nuomonę¹⁰,

⁷ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁸ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma skaitmeninių kelionės kredencialų, grindžiamų tapatybės kortelėmis, kurias valstybės narės išduoda Sąjungos piliečiams pagal Reglamente (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] nustatytus reikalavimus, išdavimo ir kūrimo sistema, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tokius skaitmeninius kelionės kredencialus turintiems Sąjungos piliečiams naudotis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyta teise.

2 straipsnis Skaitmeniniai kelionės kredencialai

1. Asmens, pateikusio prašymą išduoti tapatybės kortelę, prašymu kartu su valstybių narių išduodamomis tapatybės kortelėmis pateikiami skaitmeniniai kelionės kredencialai.
2. Tapatybės kortelės, išduotos pagal Reglamento (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] reikalavimus, turėtojo prašymu tapatybės kortelę išdavusi valstybės narė išduoda skaitmeninius kelionės kredencialus.
3. Tapatybės kortelės, išduotos pagal Reglamento (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] reikalavimus, turėtojams valstybės narės siūlo galimybę nuotoliniu būdu susikurti skaitmeninius kelionės kredencialus. Tuo tikslu turėtojai gali naudotis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle, kurios nuostatos išdėstytos Reglamente (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 670 final]. Turėtojams suteikiama prieiga prie tapatybės kortelių laikmenos dalių, kurios yra būtinos skaitmeniniams kelionės kredencialams sukurti.

Prieš sukuriant skaitmeninius kelionės kredencialus, valstybės narės užtikrina, kad būtų patikrintas fizinės tapatybės kortelės laikmenos vientisumas ir autentiškumas ir kad asmens, siekiančio sukurti skaitmeninius kelionės kredencialus, veido atvaizdas atitiktų laikmenoje saugomą veido atvaizdą.

4. Pagal šį straipsnį išduodami ar sukuriama skaitmeniniai kelionės kredencialai:
 - (a) grindžiami pagal 5 straipsnį priimtomis techninėmis specifikacijomis;
 - (b) yra tokio formato, kuriuo jie gali būti saugomi europinėje skaitmeninės tapatybės dėklėje, išduotoje pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014;
 - (c) yra nemokami;
 - (d) apima tuos pačius asmens duomenis, kaip ir tapatybės kortelė, kurios pagrindu jie išduodami arba sukuriama, įskaitant veido atvaizdą.

Taikant d punktą, pagal šį straipsnį išduotuose arba sukurtuose skaitmeniniuose kelionės kredencialuose turėtojo pirštų atspaudų nėra.

⁹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

¹⁰ OL C [...], [...], p. [...].

5. Valstybės narės sudaro sąlygas nustatyti skaitmeninių kelionės kredencialų tapatumą ir juos patvirtinti pagal technines specifikacijas, priimtas pagal 5 straipsnį.
6. Komisijai patvirtinus, kad tapatybės kortelėmis, išduotomis pagal Reglamente (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] nustatytus reikalavimus, grindžiamus skaitmeninius kelionės kredencius pagal šį straipsnį techniškai įmanoma kurti naudojantis ES skaitmeninių kelionės duomenų programėle, kurios nuostatos išdėstytos Reglamente (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 670 final], valstybės narės sudaro sąlygas kurti skaitmeninius kelionės kredencius pagal šio straipsnio 3 dalį ne vėliau kaip nuo datos, kurią Komisija nustato įgyvendinimo akte. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3 straipsnis *Kontaktinis punktas*

Kiekviena valstybė narė paskiria instituciją šio reglamento įgyvendinimo kontaktiniu punktu. Kiekviena valstybė narė šios institucijos pavadinimą praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Jei valstybė narė pakeičia savo paskirtąją instituciją, ji atitinkamai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

4 straipsnis *Asmens duomenų apsauga*

Asmens duomenys, saugomi pagal 2 straipsnį išduotuose arba sukurtuose skaitmeniniuose kelionės kredencialuose, tvarkomi pagal Reglamento (ES) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] 11 straipsnį.

5 straipsnis *Techninės specifikacijos, procedūros ir reikalavimai*

Komisija įgyvendinimo aktais priima skaitmeninių kelionės kredencialų, išduotų ar sukurtų remiantis tapatybės kortelėmis, technines specifikacijas, procedūras ir reikalavimus, be kita ko, dėl jų:

- (a) duomenų schemos ir formato;
- (b) išdavimo ir atskleidimo proceso;
- (c) galiojimo;
- (d) patikimumo užtikrinimo modelio;
- (e) tapatumo nustatymo ir patvirtinimo;
- (f) panaikinimo.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Priimdama šias technines specifikacijas Komisija atsižvelgia į prieinamumo reikalavimus pagal Sąjungos teisę.

6 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1683/95¹¹ 6 straipsnį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

7 straipsnis
Vertinimas

Ne vėliau kaip per 5 metus nuo 2 straipsnio 6 dalyje nurodyto įgyvendinimo akto priėmimo datos Komisija atlieka šio reglamento vertinimą ir pagrindinių išvadų ataskaitą pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

Valstybės narės ir atitinkamos Sąjungos agentūros teikia Komisijai informaciją, kuri būtina šiai ataskaitai parengti.

8 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2 straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos praėjus 12 mėnesių nuo 5 straipsnyje nurodytų techninių specifikacijų, procedūrų ir reikalavimų įsigaliojimo.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

¹¹ 1995 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą (OL L 164, 1995 7 14, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj>).